

Загадкі

Загадкі

I. Гародніна, садавіна, ягады, расліны, дрэвы

1.

У зямлю схаваўшы нос,
Пані вырастае.
Толькі пук зялёных кос
Вецер развязае.

2.

Прысеў пад плотам
Рыжы кот,
Павесіў доўгі хвост
На плот.

3.

На градцы ўлетку
Вырасла паненка:
Круглявы твар,
Ружовая сукенка.

4.

Летам я – рагатая,
Восенню – хвастатая.
Хоць і горкая зусім,
Ды патрэбная – усім.

5.

З яе цудоўныя салаты
Прыгатаваць мы вельмі
рады.

Хоць злая, горкая, але
Хай будзе часта на стале.

6.

Славен край наш ёй здаўна,
Трыста розных страў – яна.
На стале любой парой
Нам – жаданай смакатой.

7.

Выраслі на градцы
Сакаўныя братцы:
Доўгія, шурпатыя,
Вітамінаў шмат у іх.

8.

Круглы ён, але не мячык.
Ёсць нага, але не скача.
Шмат лістоў, але не
сшытак,
Апрануў паўсотні світак.

9.

У бочачцы чырвонай
Рубінаў поўным-поўна.

Ірдзеюць, сакавітыя,
Святлом зары налітыя.

10.

На лазе паспеў на поўдні,
Сокам сонечным напоўнен.

11.

У зялёным кажусе
Вырас круглаваты.
І яму заўсёды ўсе
Пакланіцца рады.
Станеш есці – ён ружовы,
Сакавіты і цукровы.

12.

На балоце лясным
Між куп'я агніста
Сонейкам жывым
Зіхацяць маністы.

13.

Жоўтае мора ля вёскі
Ціха шапоча, шуміць.
Сіняе вочка валошкі
Светла навокал глядзіць.

14.

За дарогаю на полі

Прыгажун сцяной стаіць.
Стройны, сонечны, вясёлы,
Завушніцамі звініць.

15.

Выспеў каля хаты –
Нізкі і вусаты.
Як сажнём, нарабім круп,
То згатуем смачны суп.

16.

Жаданы госць яна заўсёды
На палетках нашых.
Зацвіце – адорыць мёдам.
Адцвіце – блінамі, кашай.

17.

Сінявокі, слаўны, чысты.
Галавасты, залацісты.
Дасць абноў ён людзям
шмат,
Будзе кожны вельмі рад.

18.

На сцяблінку сонца села,
Белы капялюш надзела.
У траве ўсміхаецца,
Дзеткам падабаецца.

19.

Я на сонейка падобны,
Мой ласунак – чорны,
 дробны...
Не тады, калі свячуся,
А як згасну і сагнуся.

20.

Жоўтым колерам цвіце,
 Радуе ўсім вока.
Адцвіце – птушынак рой
 Паляціць далёка.

21.

Хвалюе водарам, красою,
Але не проста ўзяць рукою.
 Галава – пахучая.
 Тулава – калючае.

22.

На снезе пушыстым
 Царыца стаіць.
У гронках агністых
 Зьяе, гарыць.

23.

Вечна – беланогая,
А сукенку ўсё мяняе:
 То яна зялёная,

То чырвона-залатая.
А зімовым ясным днём
Адлівае серабром.

24.

Белыя берэцікі,
Залатыя тварыкі.
Іх між траў прыкмеціце –
Ззяюць, як ліхтарыкі.

25.

У лесе зялёнай стаяла.
У хаце агністаю стала.
І кліча нас на Новы год
У вясёлы карагод.

Адгадкі

1. Морква. 2. Гарбуз. 3. Радыска. 4. Цыбуля.
5. Рэдзька. 6. Бульба. 7. Агуркі. 8. Качан капусты.
9. Гранат. 10. Вінаград. 11. Кавун. 12. Журавіны.
13. Жыта. 14. Авёс. 15. Ячмень. 16. Грэчка. 17. Лён.
18. Рамонак. 19. Сланечнік. 20. Дзьмухавец.
21. Ружа. 22. Рабіна. 23. Бяроза. 24. Рамонкі. 25. Ёлка.

II. Жывёлы, птушкі, насякомыя, рыбы

1.

Вельмі дужы, працавіты,
Ён прыгожы, самавіты.
Возіць сена, возіць дровы,
Плуг цягаць штодня
гатовы.

2.

Восень ці лета,
Зіма, ці вясна –
Ніколі кажух
Не здымае яна.

3.

Вы знаёмы
З гэткам зверам? –
На ілбе ў яго
Два дрэвы.

4.

Вілы вострыя на лбе,
Цэлы дзень траву скубе.
Прыйдзе з пашы вечарком
–

Пачастуе малаком.

5.

Вуркатлівы ён, вусаты,
Забаўляцца з ім мы рады.
Ходзіць – не парушыць
цішы,
І яго баяцца мышы.

6.

На сцяжынцы клубок –
Не адкоціш убок,
А паколеш толькі
Рукі аб іголку.

7.

Пад зямлёй будзе дом
Без сасны і цэгля.
Невідучым маўчуном
Ён жыве век цэлы.

8.

Хто, скажыце зараз мне,
Носіць дом свой на спіне?

9.

І скача, і спрытна гарцуе,
І рада зялёнай траве.
Хоць носіць цяльняшку
марскую,
А ў стэпе гарачым жыве.

10.

Яна ў бары
Жыве ў нары.
Яркая рыжуха,
Здатная хітруха.

11.

Стракаты, крылаты
Руплівец лясны,
Лекар заўзяты
Хворай сасны.

12.

Пад аблокі ўзлятае
І прыход вясны вітае –
Льецца спеў высокі, чысты,
Мілагучны, прамяністы.

13.

Дзве літары
Умее вымаўляць,
А можа імі
Нас зачараваць.

14.

У садах, гаях саліст
Разлівае спеў і свіст.
Як пачне ён свой канцэрт –
Запалоніць цэлы свет.

15.

Вось дык хлопцы-малайцы
На дзівосы здатны –
Без сякеры і пілы
Слаўна ўзводзяць хаты.

16.

Акрабатачка над намі,
На раўнюткай столі,
Ходзіць, спіць уверх
нагамі,
Не ўпадзе ніколі.

17.

Хто ж такі ў асеннім лесе
Між асінак дзвюх,
Сетку белую павесіў,
Каб лавіла мух.

18.

У рацэ ныраў, купаўся,
А сухім увесь застаўся.
І пайшоў, загагатаў,
Ласты яркія не зняў.

19.

Заплывае ў іл рачны,
Засынае да вясны.

20.

Далёка ў акіяне
Жывёліна жыве
І там заўсёды самай
Драпежнаю слыве.

21.

Хто апрануў
Сябе і дзетак
У кашулькі
З залатых манетак?

22.

Маленькі, крылаты,
Між кветак лягае
І яркім, стракатым
Заўжды выглядае.

23.

Востры хвост, нібыта вілы,
Дзіўны выгін маюць
крылы.
Прыляціць да нас калі –
Лепіць дом сабе з зямлі.

24.

Хаткі не будуе,
Дзетак не гадуе.

У чужым гняздзе
Яйка пакладзе.
Па лясках лятае
Некага гукае.

25.

Спіць зімою да вясны
Соладка жыхар лясны.
Сніць не снег ён і не лёд,
А духмяны, смачны мёд.

Адгадкі

- 1.Конь. 2.Авечка. 3.Алень. 4.Карова. 5.Кот.
- 6.Вожык. 7.Крот. 8.Чарапаха, слімак. 9.Зебра.
- 10.Лісіца. 11.Дзяцел. 12.Жаваранак. 13.Зязюля.
- 14.Салавей. 15.Мурашкі. 16.Муха. 17.Павук.
- 18.Гусак. 19.Карась. 20.Акула. 21.Карп.
- 22.Матылёк. 23.Ластаўка. 24.Зязюля.
- 25.Мядзведзь.

III. Неба, зямля, з'явы прыроды, час

1.

Мы ўсе яму рады,
А як жа іначай?
Ды хто паглядзіць на яго –
Той заплача.

2.

Праз шкло праходзіць,
Шклу не шкодзіць.

3.

Што за вочы?
Вось дык вочы!
У каго і дзе?
Пазірае адно ўночы,
А другое ўдзень.

4.

Хоць топчуць яе,
І рэжуць, і б'юць –
Яна не злуе анічуць.
А толькі багаццем
Усім шчодро плаціць.

5.

Між лугоў, лясоў удалеч
Стужка сіняя віецца.

І агонь яе не спаліць,
І ніколі не парвецца.

6.

Доўгая, шырокая каса
Аж да неба дарасла.

7.

Калі з яе мы будзем браць,
Яна вялікай зможа стаць.
А многа ёй калі дадзім,
То нават знікне назусім.

8.

Што за дзіва? –
Па вадзе
Дождж
Нагамі ўверх ідзе.

9.

На полі цёмным і
бясконцым
Гарох бялюткі ззяе.
А цемру як разгоніць
сонца,
Тады гарох знікае.

10.

Ідзе сястра да брата,
А брат знікае з хаты.

11.

Крыл не маюць, а лятуць,
Ног не маюць, а бягуць.
Не ў вадзе, але з вадую,
Адгадайце, што такое?

12.

То страляла, як з гармат,
То скакала весела,
Каляровую дугу
Між аблок павесіла.

13.

Ходзіць па даху,
Па вуліцы, полі.
Ног у яго –
Не палічыш ніколі.

14.

Госця ноччу завітала,
Палатна наткала.
Разаслала навакол –
Стаў святочна-белым дол.

15.

Без машын
Зімой кладзе
Мост срабрысты
Па вадзе.

16.

На горку кліча ён дзяцей
І беліць свет кругом.
Бывае, цэлы дзень ідзе,
А ног няма ў яго.

17.

Летняй раніцай павольна
Выплывае ён на луг,
Дываном світальным,
сонным
Расцілае белы пух.

18.

Прыйшла яна
І спаць усіх паклала,
Накрыла лёгкім
Сінім пакрывалам.

19.

Языка не мае,
А крычыць, гукае.
Хоць і гулкае яно,
Ды ніколі не відно.

20.

Пачаргова ідуць.
І з далёкіх часоў
Службу часу нясуць
Сем сяцёр і братоў.

21.

У бацькі – дванаццаць
Малойцаў-сыноў,
Адвечных рупліўцаў
І шчырых сяброў.

22.

У печы нараджаецца,
А ў неба ён спяшаецца.

23.

Ненажэра гэты з'есці
Можа ўсё на свеце.
А нап'ецца ён вады –
Памірае ўміг тады.

24.

Яе ні ўбачыць, ні пачуць
Нідзе, нікому анічуць.
Яна між вас штодзень
бывае,
А загаворыце – знікае.

25.

Я бягу, і ён бяжыць.

Я стаю, і ён стаіць.

Я іду, і ён ідзе,

Аж пакуль не згасне дзень.

Адгадкі

1. Сонца. 2. Сонечны промень. 3. Месяц і сонца.
4. Зямля. 5. Рака. 6. Дарога. 7. Ямка. 8. Фантан.
9. Зоркі ў небе. 10. Сонца і месяц. 11. Хмары.
12. Навальніца, вясёлка. 13. Дождж. 14. Зіма.
15. Мароз. 16. Снег. 17. Туман. 18. Ноч. 19. Рэха.
20. Дні тыдня. 21. Год і 12 месяцаў. 22. Дым.
23. Агонь. 24. Цішыня. 25. Цень.